

دوست بد	دوست خوب
پاره‌ای از آتش	نزدیک‌تر از خویشاوند
ترسناک‌تر از هر چیز	برترین اندوخته و سرمایه
شمشیری زیبا اما زهرآلود	عامل زنده‌شدن روح و روان
	انتخاب سرنوشت‌ساز

انتخاب سرنوشت‌ساز

نیازهای انسان، در طول زندگی، به دو دسته تقسیم می‌شود:

۱- نیاز جسمی

مثل نیاز به آب، غذا، مسکن و هوای سالم.

۲- نیازهای روحی

که مهم‌تر از نیازهای جسمی است؛ مانند انتخاب دوست.

از مهم‌ترین نیازهای روحی انسان، نیاز به دوست است. خداوند مهربان، انسان‌ها را طوری آفریده است که یکدیگر را دوست دارند، برای همین همدلی انسان‌ها به دنبال انتخاب دوستانی برای خود هستند. بدون دوست واقعی، انسان هم تنها و بی‌یاور است و هم از نظر روحی و عاطفی با مشکلات جدی روبه‌رو است. در سنین بلوغ احساسات و عواطف انسان در حال رشد و شکوفایی است؛ به همین دلیل انتخاب دوست در دوران جوانی و نوجوانی از اهمیت و حساسیت بالایی برخوردار است و دوست در این دوران به شکوفایی انسان کمک می‌کند و باعث پرورش عواطف نوع دوستی و محبت‌ورزی می‌شود.

وقتی علاقه‌ی قلبی بین دو دوست ایجاد می‌شود، آن دو از صفات و حالات یکدیگر تاثیر می‌پذیرند. میزان این تاثیرپذیری در دوران نوجوانی بسیار بالاست و گاهی شخص می‌کوشد حتی مانند دوست خود حرف بزند و مثل او انتخاب کند.

تاثیرپذیری انسان از دوست، آرام و تدریجی است؛ به گونه‌ای که انسان متوجه نمی‌شود تا این‌که به همرنگی منجر می‌شود.

امام علی (ع) فرمود: از دوستی با افراد فاسد پرهیز که وجودت ناخودآگاه، ناپاکی و بدی را از آنان می‌ریاید، در حالی که تو از آن بی‌خبری.

بهترین دوست

چون دوستان تاثیر بسیاری بر اخلاق و رفتار ما می‌گذارند، اهمیت و دقت در انتخاب دوستان بسیار مهم است، در این جا با مراجعه به قرآن کریم و سخنان پیشوایان، با برخی ویژگی‌های دیگر دوست خوب آشنا می‌شویم:

۱- به زیبایی خرد آراسته و اهل فکر و اندیشه باشد

یکی از معیارهای مهم دوست، عاقل بودن او است. دوست خردمند و دوراندیش، ما را در گرفتن تصمیمات درست، کمک کرده و خطر قرار گرفتن در مسیرهای نامناسب را دور می‌کند. دوست عاقل، بدون فکر و اندیشه راهی پیش پای دوست نمی‌گذارد و اگر خودش هم نتواند راهنمایی کند، او را به مشورت با افراد آگاه و دانا می‌فرستد. دوستی با افراد نادان که کارهای خود را از روی احساسات و هیجان‌های زودگذر انجام می‌دهند، ضررهای زیادی برای ما دارد؛ این دوستان با مشورت‌های غلط و نادرست، زمینه‌های انحراف و لغزش را ایجاد می‌کنند. در روایات تاکید شده است که از دوستی با افراد نادان بپرهیزید زیرا دوست نادان می‌خواهد قدمی به نفع شما بردارد ولی به علت نادانی، مایه‌ی زیان و ضرر شما می‌شود.

دوستی با مردم دانا نکوست	دشمن دانا به از نادان دوست
دشمن دانا بلندت می‌کند	بر زمینت می‌زند نادان دوست

۲- اهل گناه نیست و از گناه دیگران نیز ناراحت می‌شود

دور بودن از گناهان و آلودگی‌های اخلاقی یکی دیگر از ویژگی‌های مهم دوست خوب است. متأسفانه برخی از انسان‌ها به گناه و زشتی و بی‌بندوباری عادت کرده‌اند و با هر کسی دوست شوند، او را تحت تاثیر اخلاق بد خود قرار می‌دهند.

حضرت علی (ع) از دوستی با این افراد بسیار نهی فرموده است: سزاوار و شایسته نیست که مسلمان با افراد بی‌بندوبار رفاقت کند؛ زیرا او کارهای زشت خود را زیبا جلوه می‌دهد و دوست دارد دوستش هم‌رنگ او باشد.

دوستی که به راحتی گناهان خود را برای شما تعریف و شما را به انجام آن دعوت می‌کند یا از کنار اشتباه شما با خنده می‌گذرد و حتی شما را به آن تشویق می‌کند، دوست مناسبی نیست. این دوستان مثل شمشیر زهرآلودی هستند که ظاهری زیبا و براق دارند. اما اثری خطرناک دارند.

چون بسی ابلیس آدم‌روی هست پس به هر دستی نباید داد دست

۳- خیرخواه دوستانش باشد

دوست واقعی، خیر دوستش را می‌خواهد به همین دلیل عیب دوستش را پنهانی تذکر می‌دهد و او را در برطرف کردن عیب کمک می‌کند حتی اگر دوستش متوجه خیرخواهی او نباشد و ناراحت شود.

امام صادق (ع) فرمود: محبوب‌ترین دوستانم نزد من کسی است که عیب‌های مرا به من هدیه می‌دهد.

اگر انسان به این ویژگی‌ها برای انتخاب دوست دقت نکند و به جنبه‌های ظاهری و مادی اهمیت دهد، در آخرش جز حسرت و پشیمانی به همراه نخواهد داشت.

و یوم یعضّ الظالم علی یدیه ...	روزی که ظالم دو دست خویش را به دندان می‌گزد.
یقول یا لیتنی اتخذت مع الرسول سبیلاً ...	می‌گوید: «ای کاش با پیامبر (و دین او) همراه می‌شدم.
یا ویلتی لیتنی لم اتخذ فلاناً خلیلاً ...	وای بر من، کاش فلان شخص را به عنوان دوست انتخاب نمی‌کردم.
لقد اضلّنی عن الذکر بعد اذ جاءنی ...	او مرا از یاد خدا گمراه کرد، پس از آن که آن [یاد خدا] به من رسیده بود.»

حدود و وظایف دوستی

حفظ دوستی از پیدا کردن آن مشکل تر است. پایداری رابطه‌ی دوستی به برخی حدود و انجام وظایف بستگی دارد مثل:

۱- احترام به دوست

با آن که دوستان باید صمیمی باشند اما باید به شخصیت یکدیگر احترام بگذارند و از محدوده‌ی اخلاق خارج نشوند.

امام علی (ع) می‌فرماید: به اتکای رابطه‌ی صمیمانه و دوستانه، حق برادرت را ضایع مکن؛ زیرا این عمل رابطه‌ی دوستی را از بین می‌برد و کسی که حقش را ضایع ساخته‌ای، دیگر دوست تو نخواهد ماند.

بعضی از کارها رابطه‌ی دوستی را سست می‌کند؛ مانند: نام ناپسند نهادن، مسخره کردن، شوخی‌های آزاردهنده، استفاده‌ی بیش از حد و بدون اجازه از وسایل دوستان.

۲- میانه‌روی در دوستی

لازمه‌ی دوستی پایدار، میانه‌روی در دوستی است. گاه شیفتگی فوق‌العاده به دوست باعث می‌شود که حدود دوستی رعایت نشود و همین مسئله مشکلاتی را برای ما به وجود می‌آورد. میانه‌روی در چند مورد را باید رعایت کرد:

الف) پرهیز از گفتن تمامی اسرار به دوست

با این‌که به دوست اعتماد داریم نباید همه‌ی اسرار زندگی خود را به او بگوییم؛ چون ممکن است دوستی به هم بخورد و افراد اسرار همدیگر را افشا کنند.

حضرت علی (ع) می‌فرماید: محبت خود را نثار دوست کن و در عین حال به طور مطلق به او اعتماد نکن؛ همان‌گونه که می‌خواهی با تو رفتار نماید یا او رفتار کن، اما همه‌ی اسرار را با او در میان مگذار.

ب) نداشتن توقع بی‌جا از دوست

نباید انتظار داشته باشیم دوست ما، هر گونه خواسته‌ی ما را برآورده کند یا با فداکاری برای ما از همه چیز خودش بگذرد. برخی توقع فداکاری از دوستانشان را دارند حتی این‌که در هر کار باطل و ناحقی هم از او طرفداری کند.

حضرت علی (ع) فرمود: کسی که از دوست خود جز فداکاری انتظار ندارد، همواره خشمگین و ناراحت است.

ج) پرهیز از علاقه‌ی افراطی

دوستی‌های دوران نوجوانی، ممکن است به علاقه‌ی شدید منجر شود. این علاقه‌های افراطی سبب اضطراب و پریشانی خاطر می‌شود و آرامش را به هم می‌ریزد؛ زیرا انسان نگران از دست دادن یا دور شدن از دوست می‌شود.

سوالات درس دهم

۱) به سوال‌های زیر پاسخ تشریحی دهید.

- ۱) انسان‌ها چه نیازهایی دارند؟
- ۲) چرا انتخاب دوست در سنین نوجوانی و جوانی اهمیت زیادی دارد؟
- ۳) دوست عاقل چه کمک‌هایی به انسان می‌کند؟
- ۴) دوستی که اهل گناه است به چه چیزهایی تشبیه شده است؟
- ۵) دوستان واقعی در مقابل عیب‌های هم چه می‌کنند؟
- ۶) چرا انسان نباید همه‌ی اسرارش را به دوستش بگوید؟
- ۷) چهار مورد از چیزهایی که دوستی را سست می‌کند، بگویید؟

۲ جاهای خالی را با کلمه یا کلمه‌های مناسب پر کنید.

- ۱ لازمه‌ی دوستی پایدار است.
- ۲ در عین اعتماد به دوست نباید را به او بگوئیم.
- ۳ کسی که از دوست خود جز فداکاری انتظار ندارد همواره و است.
- ۴ دوستی که علاقه‌ی افراطی به دوستش دارد، همواره نگران یا از دوست است.
- ۵ دوستان واقعی یکدیگر را می‌خواهند و هر عیبی از دوستشان ببینند به او تذکر می‌دهند.
- ۶ دوست گناهکار مانند است که اگرچه ظاهرش براق و زیبا است اما اثری خطرناک دارد.
- ۷ دوست و ما را در گرفتن تصمیمات درست کمک می‌کند.
- ۸ دوست نادان می‌خواهد قدمی به نفع ما بردارد اما به علت مایه‌ی ما می‌شود.
- ۹ دوست گناهکار، گناهان خود را برای شما
- ۱۰ دوستی با افراد نادرست در آخر چیزی جز و به دنبال نخواهد داشت.

۳ درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید.

نادرست	درست
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

- ۱ دوست خیرخواه، عیب دوستش را می‌پوشاند.
- ۲ دوستی با گناهکار در آخرت حسرت و پشیمانی می‌آورد.
- ۳ انسان می‌تواند تمام اسرارش را به دوستش بگوید.
- ۴ دوست نادان انسان را به گناه دعوت می‌کند.
- ۵ در عین صمیمیت، نباید به دوستان بی‌احترامی کرد.
- ۶ معیار مهم انتخاب دوست، عقل و خردمندی اوست.
- ۷ ویژگی‌های دوست خوب در قرآن و روایات پیشوایان آمده است.
- ۸ دوستان واقعی خیر یکدیگر را می‌خواهند.
- ۹ در دوستی باید به جنبه‌های مادی و ظاهری هم توجه کرد.

۴ گزینه‌ی درست را انتخاب کنید.

- ۱ بیت زیر بیانگر کدام ویژگی دوست است؟
چون بسی ابلیس آدم‌روی هست پس به هر دستی نباید داد دست
 الف) خیرخواهی ب) اهل گناهنبودن ج) عقل و خردمندی د) عیب‌پوشی
- ۲ حدیث زیر از کیست؟
«محبوب‌ترین دوستانم نزد من کسی است که عیب‌های مرا به من هدیه دهد.»
 الف) امام علی (ع) ب) امام صادق (ع) ج) امام حسین (ع) د) رسول اکرم (ص)
- ۳ حدیث زیر به کدام ویژگی در ارتباط با دوست و حد و مرز دوستی اشاره دارد؟
«محبت خود را نثار دوست کن، در عین حال به طور مطلق به او اعتماد نکن.»
 الف) احترام به دوست ب) میان‌روی در دوستی
 ج) نداشتن توقع بی‌جا از دوست د) پرهیز از علاقه‌ی افراطی

۴) کدام مورد نمی‌تواند از حدود و وظایف دوستی باشد؟

- الف) احترام به دوست
 ب) میانه‌روی در دوستی
 ج) پرهیز از علاقه‌ی افراطی به دوست
 د) پرده‌پوشی عیب دوست

۵) جمله‌ی زیر مربوط به کدام گزینه می‌تواند باشد؟

«حفظ دوستی از پیدا کردن دوست مشکل‌تر است.»

- الف) حدود وظایف درستی
 ب) ویژگی یک دوست خوب
 ج) میانه‌روی در دوستی
 د) آراستگی دوست به خرد و اندیشه

۶) چرا نباید همه‌ی اسرار خودمان را به دوستانمان بگوییم؟

- الف) چون ممکن است دوستی به هم بخورد و اسرار ما افشا شود.
 ب) ممکن است بعضی اسرار ما مربوط به کارهای نادرست باشد.
 ج) گفتن همه‌ی اسرار به دوست باعث علاقه‌ی افراطی می‌شود.
 د) ممکن است دوست ما انسان رازداری نباشد.

پاسخ‌سؤالات درس دهم

پاسخ ۱

- انسان‌ها دو دسته نیاز دارند: نیازهای جسمی و نیازهای روحی.
- در سنین بلوغ احساسات و عواطف انسان در حال رشد و شکوفایی است به همین دلیل انتخاب دوست در دوران جوانی و نوجوانی از اهمیت و حساسیت بالایی برخوردار است.
- دوست خردمند و دوراندیش، ما را در گرفتن تصمیمات درست کمک کرده و از خطر فرار گرفتن در مسیر نامناسب دور می‌کند. بدون فکر و اندیشه راهی پیش ما نمی‌گذارد و اگر خودش هم نتواند راهنمایی کند، ما را نزد افرادی آگاه و دانا برای مشورت می‌فرستد.
- دوست اهل گناه به شمشیری زیبا اما زهرآلود تشبیه شده است که ظاهرش زیبا و براق است، اما اثری خطرناک دارد.
- دوست واقعی خیر دوستش را می‌خواهد به همین دلیل دوستش را پنهانی تذکر می‌دهد و در برطرف کردن آن عیب به او کمک می‌کند.
- چون ممکن است دوستی به هم بخورد و افراد اسرار یکدیگر را افشا کنند.
- نام ناپسند نهادن، مسخره کردن، شوخی‌های آزاردهنده و استفاده‌ی بی‌اجازه از وسایل دوستان.

پاسخ ۲

۱) میانه‌روی در دوستی	۲) همه‌ی اسرارمان	۳) خشمگین - ناراحت	۴) از دست دادن - دور شدن
۵) خیر - پنهانی	۶) شمشیری زهرآلود	۷) خردمند - دوراندیش	۸) نادانی - ضرر و زیان
۹) زیبا جلوه می‌دهد	۱۰) حسرت - پشیمانی		

پاسخ ۳

۱) درست	۲) نادرست	۳) نادرست	۴) نادرست
۵) درست	۶) درست	۷) درست	۸) درست
۹) نادرست			

پاسخ ۴

۱) گزینه‌ی ب	۲) گزینه‌ی ب	۳) گزینه‌ی ب	۴) گزینه‌ی د
۵) گزینه‌ی الف	۶) گزینه‌ی الف		

نمونه‌هایی از کارهای نادرست در جامعه	دلایلی که افراد برای بی‌توجهی می‌آورند
فروختن اجناس بی‌کیفیت به عنوان کالای مناسب و باکیفیت	به من چه ارتباطی دارد؟ مگر من مسئول کارهای مردم هستم؟
آتش روشن کردن در جنگل	گفتن کار من چه فایده‌ای دارد؟ او به این کار عادت کرده است
دعوا با تلفن همراه در جمع و گفتن الفاظ زشت	بالاخره یک نفر پیدا می‌شود که به او تذکر می‌دهد
آسیب‌زدن دانش‌آموزان به اموال مدرسه و کلاس	من خجالت می‌کشم چیزی بگویم، اگر من را جلوی دیگران ضایع کند چه؟
دودکردن خودرو به علت نقص فنی و آلوده کردن هوا	من می‌ترسم شاید با من برخورد تندی بکند

امر به معروف و نهی از منکر

جامعه مانند کشتی است و مردم نیز مثل سرنشینان کشتی هستند که سرنوشت آنان به هم گره خورده است. اگر کسی در جامعه بخواهد قوانین الهی یا اجتماعی را زیر پا بگذارد، نمی‌توان به‌سادگی از خطا و گناه او گذشت.

به همین علت یکی از مسئولیت‌های افراد جامعه نسبت به هم، تومی‌هی یکدیگر به کار خیر و پسندیده و بازداشتن هم از کار ناپسند است؛ یعنی **امر به معروف و نهی از منکر**.

مؤمنین ولی یکدیگرند یعنی همدیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت هم احساس مسئولیت می‌کنند؛ پس درباره‌ی امر به معروف و نهی از منکر مسئولیت بیشتری دارند. آن‌ها همان‌طور که از سعادت و خوشبختی خودشان لذت می‌برند، خوشبختی دیگران نیز برایشان شیرین و شادی‌آور است. آن‌ها می‌دانند که رسیدن به سعادت دنیا و آخرت تنها با عمل به دستورات دین، یعنی انجام اعمال نیک و ترک گناهان امکان‌پذیر است، پس هم خود به این دستورات عمل می‌کنند و هم دیگران را به انجام اعمال صالح سفارش می‌کنند و از انجام کارهای بد و محرمات باز می‌دارند.

و المؤمنون و المؤمنات بعضهم اولیاء بعض ...	مردان و زنان مومن، ولی یکدیگرند؛
یا مرون بالمعروف ...	[یعنی این‌که] امر به معروف
و ینهون عن المنکر ...	و نهی از منکر می‌کنند

آثار ترک امر به معروف و نهی از منکر

اگر هر کسی با توجه و بهانه‌های مختلف از انجام مسئولیت همگانی امر به معروف و نهی از منکر شانه خالی کند باعث می‌شود:

- ۱) مردم نسبت به سرنوشت دیگران بی‌تفاوت شوند.
- ۲) کارهای نادرست و ناپسند در جامعه رواج یابد.
- ۳) زشتی انجام بسیاری از کارهای بد از بین برود تا آنجا که حتی برخی زشتی‌ها به عنوان کار معروف و خوب شناخته می‌شود.
- ۴) تعالیم و دستورات دین در میان مردم فراموش شود.
- ۵) آن‌قدر گناه و فساد در جامعه فراوان شود که رحمت و برکت خداوند از آن جامعه برداشته شده و جامعه مستحق عذاب الهی گردد.

امام کاظم (ع) می‌فرماید: حتماً امر به معروف و نهی از منکر کنید وگرنه شرورترین افراد جامعه بر شما مسلط خواهند شد و در این صورت بهترین‌های شما هم اگر دعا کنند، دیگر مستجاب نخواهد شد.

امر به معروف و نهی از منکر به دلیل جلوگیری از بروز آسیب‌ها و مشکلات اجتماعی، جایگاه بالایی دارد.

حضرت علی (ع) در این باره می‌فرماید: «همه‌ی کارهای نیک و حتی جهاد در راه خدا، در مقایسه با امر به معروف و نهی از منکر، مانند قطره در برابر دریایی پهناور و عمیق است. خداوند سبحان اقوام پیش از شما را عذاب نکرد، مگر به دلیل این‌که امر به معروف و نهی از منکر را ترک کردند. پس بی‌خردان آن‌ها را به دلیل انجام معصیت‌ها عذاب کرد و خردمندان را به دلیل نهی نکردن از زشتی‌ها».

نشیوه‌های امر به معروف و نهی از منکر

هدف ما در نهی از منکر این است که انسان خطاکار به اشتباهش ادامه ندهد؛ گاهی همین‌ی که با دیدن یک گناه روی خود را برگردانیم و با افراد خطاکار به سردی رفتار کنیم، برای جلوگیری از آن اشتباه کافی است. گاهی نیز شخص خطاکار متوجه زشتی رفتارش نیست، ما باید با مهربانی و رفتار خوب او را متوجه اشتباهش کنیم و با احترام از او بخواهیم که دیگر آن خطا را تکرار نکند. در بعضی موارد نیز برای این‌که ناراحتی خود را از انجام گناهی نشان دهیم، باید آن‌جا را ترک کنیم.

چند نکته‌ی مهم

- ۱) برای حفظ آبروی افراد، تا حد امکان خطای آن‌ها را در حضور دیگران بازگو نکنیم.
- ۲) برای تأثیر بیشتر امر به معروف خوب است خودمان به آن چه توصیه می‌کنیم عمل کنیم و کاری را که از انجام آن نهی می‌کنیم، انجام ندهیم.
- ۳) امر به معروف و نهی از منکر موفقیت است. اگر به نتیجه برسد رضایت و پاداش الهی و اصلاح اطرافیان و جامعه را در پی دارد و اگر به نتیجه نرسد به وظیفه‌ی خود عمل کرده‌ایم و از اجر و ثواب برخورداریم.

سوالات درس یازدهم

۱) به سوال‌های زیر پاسخ تشریحی دهید.

- ۱) زندگی جمعی مردم جامعه را چگونه می‌توان تشبیه کرد؟
- ۲) سه مورد از آثار ترک امر به معروف و نهی از منکر را بگویید.
- ۳) چهار مثال از کارهای نادرست اجتماعی را بگویید.
- ۴) معمولاً افراد جامعه با چه توجیهی امر به معروف و نهی از منکر را انجام نمی‌دهند؟ (با ذکر سه مثال)
- ۵) چرا مؤمنان مسئولیت بیشتری در امر به معروف و نهی از منکر دارند؟
- ۶) هدف ما از امر به معروف و نهی از منکر چیست؟

۲ جاهای خالی را با کلمه یا کلمه‌های مناسب پر کنید.

- ۱ مؤمنان در مورد امر به معروف و نهی از منکر بیشتری دارند.
- ۲ اگر امر به معروف ترک شود، مردم نسبت به بی تفاوت می‌شوند.
- ۳ در اثر ترک امر به معروف و نهی از منکر گناه و فساد زیاد می‌شود و خداوند از جامعه برداشته می‌شود.
- ۴ حتماً امر به معروف و نهی از منکر کنید وگرنه افراد جامعه بر شما مسلط خواهند شد.
- ۵ به دلیل جلوگیری از آسیب‌ها، امر به معروف دارای بسیار بالا و است.
- ۶ هدف در نهی از منکر این است که انسان خطاکار به ادامه ندهد.
- ۷ برای حفظ آبروی افراد نباید خطاهایشان را به آن‌ها بگوییم.
- ۸ هر امر به معروف و نهی از منکر یک است.
- ۹ برای تاثیر بیشتر امر به معروف خوب است خودمان به آن چه توصیه می‌کنیم
- ۱۰ برای نشان دادن ناراحتی از گناه در بعضی موارد باید آن‌جا را

۳ درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید.

نادرست	درست
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

- ۱ در مرحله‌ی اول امر به معروف باید محل گناه را ترک کنیم.
- ۲ برای تأثیر بهتر امر به معروف باید خطای دیگران را علنی گفت.
- ۳ امر به معروف و نهی از منکر در هر صورت موفقیت است.
- ۴ با ترک امر به معروف و نهی از منکر دعاها مستجاب نمی‌شود.
- ۵ مردم نباید نسبت به سرنوشت دیگران بی تفاوت باشند.
- ۶ مؤمنان ولی و دوست یکدیگرند.
- ۷ جامعه مانند کشتی است و سرنوشت مردم جامعه به یکدیگر گره خورده است.
- ۸ با ترک امر به معروف کارهای نادرست در جامعه کم می‌شود.

۴ گزینه‌ی درست را انتخاب کنید.

- ۱ حدیث زیر از کیست؟
 حتماً امر به معروف و نهی از منکر کنید وگرنه شرورترین افراد جامعه بر شما مسلط می‌شوند.
 (الف) امام کاظم (ع) (ب) امام صادق (ع) (ج) امام علی (ع) (د) پیامبر اکرم (ص)
- ۲ کدام یک از آثار ترک امر به معروف و نهی از منکر نیست؟
 (الف) بی توجهی مردم به سرنوشت یکدیگر (ب) رواج کارهای نادرست و ناپسند در جامعه
 (ج) رواج درگیری و تفرقه در جامعه (د) استحقاق جامعه به عذاب الهی
- ۳ چرا مؤمنان در امر به معروف و نهی از منکر مسئولیت بیشتری دارند؟
 (الف) به دلیل شناختی که از دین و منکر و معروف دارند.
 (ب) خداوند آن‌ها را به این کار بیشتر امر کرده است.
 (ج) زیرا مؤمنان ولی یکدیگرند و همدیگر را دوست دارند.
 (د) همه افراد جامعه مسئول امر به معروف و نهی از منکر هستند و کسی مسئولیت بیشتری ندارد.

۴ حضرت علی (ع) چه کاری را از همه‌ی کارهای نیک بالاتر می‌داند و اهمیت آن را به چه چیزی تشبیه می‌کند؟

- الف) جهاد در راه خدا، قطره در برابر دریای پهناور
 ب) امر به معروف و نهی از منکر، قطره‌ای در برابر دریای پهناور
 ج) جهاد در راه خدا، قطره‌ای در برابر باران الهی
 د) امر به معروف و نهی از منکر، قطره‌ای در برابر باران الهی

پاسخ سوالات درس یازدهم

پاسخ ۱

- ۱ زندگی مردم جامعه مانند سرنشینان یک کشتی است که سرنوشت آنان به هم گره خورده است.
 ۲ (۱) مردم به سرنوشت دیگران بی‌تفاوت می‌شوند. (۲) کارهای نادرست و ناپسند در جامعه رواج می‌یابد. (۳) تعالیم و دستورات دین در میان مردم فراموش می‌شود.
 ۳ (۱) فروختن اجناس بی‌کیفیت (۲) آتش روشن کردن در جنگل (۳) دعوا با تلفن همراه در جمع و گفتن الفاظ زشت (۴) آسیب‌زدن به اموال مدرسه.
 ۴ آن‌ها می‌گویند: (۱) به من چه ارتباطی دارد؟ (۲) من می‌ترسم با من برخورد تندی نکنند. (۳) بالاخره یک نفر پیدا می‌شود که به او تذکر می‌دهد.
 ۵ مؤمنین ولی یکدیگرند یعنی همدیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت هم احساس مسئولیت می‌کنند پس درباره‌ی امر به معروف و نهی از منکر مسئولیت بیشتری دارند.
 ۶ هدف ما در نهی از منکر این است که انسان خطاکار به اشتباهش ادامه ندهد.

پاسخ ۲

- ۱ مسئولیت ۲ سرنوشت دیگران ۳ رحمت - برکت ۴ شریک‌ترین
 ۵ جایگاه - سرنوشت‌سازی ۶ اشتباهش ۷ در حضور دیگران ۸ موفقیت
 ۹ عمل کنیم ۱۰ ترک کنیم

پاسخ ۳

- ۱ نادرست ۲ نادرست ۳ درست ۴ درست
 ۵ درست ۶ درست ۷ درست ۸ نادرست

پاسخ ۴

- ۱ گزینه‌ی ۲ گزینه‌ی ۳ گزینه‌ی ۴ گزینه‌ی